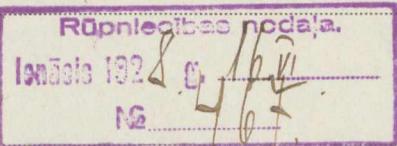


134

P.V.
16/3/28

Finansu ministrijas
Patentu valdei.

Izgudrojuma pieteikums.



Dzēsts

1930. g. 8. VI.

Pieteicējs (vārds, uzvards jeb firmas nosaukums un adrese).

Otto Trapans, Riga,

Kurmanova ielā Nr. 20-b, dz. 21a.

Rītuvniekiem:

Iesniedzot ar šo divos eksemplaros zīmējumus un aprakstu, lūdzu izsniegt¹⁾ man
patentu uz izgudrojumu ar nosaukumu:

Vēja turbina.

Pielikumi:

- 1) Apraksts 2 eks. uz 2 lap.
- 2) Zīmējumi 2 " "
- 3) ~~1) Pilnvara, pilvaras noraksts.~~
- 4) Latv. b. kvīte № 18/23284
no 15.jūnija 1928. g.
par pieteik. nod. nomaksu.
- 5) ~~pat. valdes
apliecība par izgudrojuma pa-
tentēšanu.~~

RĪGA, 15.jūnijā 1928. g.



1) Pieteicējs:
Rītuvniekiem

Otto. Trapans.

¹⁾ Nevajadzīgo nostriņot.

Yūtektu patenta izsniegt 8.12.28
Lēmums:
Schwanberg
W. Henley

Atzīmes par patentu gada nodevu nomaksu.

Gads	Latu	Līdz		Latvijas bankas kvītes no		
		mēnesis	gads	mēnesis	gads	numurs
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						

Piezīmes:

- 1) Aizsardzības apliecība izdota 192..... g. №.....
- 2) „ „ izsludināta 192..... g. V. V. №.....
- 3) Patents izsniegt 192..... g.
- 4) „ izsludināts 192..... g. (V. V. №.....)
- 5) „ atraidīts 192..... g.
- 6) „ dzēsts 192..... g.

1153.

O. Trapans, Rigā, Kurmanova ielā № 20-b,
dz.21a.

Vēja turbina.

Pieteikuma priekšmets ir vēja turbina ar īpatnējā veidā izveidotām un iekārtotām lāpstām.

Pieliktā rasējumā ir parādīts:

1.un 2.figurā izgudrojuma izveidošanas pie-
mērs divos griezumos, un

3.un 4,figurā divos pretskatos.

5.-8.figurai ir parādītas sīkdaļas, un

9.figura ir turbinas roku iekārtojuma schema.

Uz līmeniskas ass 1 ir iekārtotas vairākas rokas 2, starp kurām karājas uz gul tñotām roku 2 galu tuvumā līmeniskām asīm 3 lāpstas 4, kas apgādātas apakšā ar svariem 5, kuriem ir tieksme noturēt lāpstas vienmēr svērteniskā stāvoklī.

Rokas 2 ir novietotas uz ass 3 zināmā lenķi x viena pret otru, piemēram, lenķi 45° , kā tas ir parādīts 9.figurā schematiskā skatā no gala. Šinī gadījumā V.roka sakrīt ar 1. Lenķi x var pēmt katrai turbinai pēc vēlešanās, roku skaits ari var būt dažāds. Pieliktos rasējumos visur ir attēlota turbina ar 4 rokām, t.i., ar 8 lāpstām.

Turbinas apakšejai daļai apkārt ir iekārtotas aizsargu sienas 6, kurās priekšpusē, tas ir, pusē pret vēju, ir izveidotas ar asu šķautni 7. Ar tādu iekārtu

vāja turbinas apakšejā daļa ir aizsargāta no vēja ie-spaida. Vējs darbojas tikai uz tās augšejo daļu un, izdaridams spiedienu uz lāpstām 4, liek griezties asij 1. Pateicoties svaru iekārtojumam lāpstu apakšējos galos, tiem ir tieksme stāvēt vienmēr svērteniski un tā tad normali pret vēja virzienu: tādā kārtā vēja spiediens tiek izmantots pilnā mērā. Bez tam priekšējās šķautnes slīpā plātnē 8 novirza vēja strāvu uz augšu virzienā uz aktivām lāpstām. Apakšejā stāvoklī lāpstas atrodas pasivā stāvoklī, jo tās ir aizsargātas no vēja ar aizsargu sienu. Priekšējās aizsargu sie-nas veidojamā šķautne 7 tomēr ir ierīkota tā, ka tās augšeja slīpā daļa 8 ir grozami savienota ar apakšejo daļu pašā šķautnē 7 un ar atspērem vai tamlīdzigu ierīkojumu 9 tiek turēta savā stāvoklī. Vējam pūšot lōti stipri, siena 8 tiek novadīta stāvoklī 8' (apzīmētā ar raustitām līnijām), ar to vējam dodot iespēju kert ari daļu no pasivā stāvoklī atrodamām lāpstām un caur to izdarot lēninošu darbību uz vēja turbinu.

Pie aizsarga sānu sienām pakalējā daļā ir ierīkotas slīpas plātnes 10, kurām ir astes nozīme un kuras aparatu vienmēr nostāda virzienā pret vēju. Vi-sa vēja turbina pazīstamā kārtā ir savienota ar torni 11 ar bumbu gultnē 12,13 starpniecību. Tornim vidū ir iekārtota svērteniska vārpsta 14, kura ar konusveidi-gu zobriteņu 15,16 palīdzību ir pieslēgta pie ass 1.

5.figurā ir parādits lielākā mērogā lāpstu iz-veidojuma piemērs: lāpstas šinī piemērā sastāv no di-vām daļām 4a un 4b un ir izbīdamas garuma virzienā.

Cits lāpstu izveidojuma piemērs ir parādits 6.figurā griezumā, 7.figurā pretskatā un 8.figurā skatā no sāniem slīpā stāvoklī. Lāpsta šinī piemērā sastāv no galvenās daļas 20, kurai zem ass 3 ir iz-griezums 21, kurā valīgi staigā uzkārta uz lāpstas ass 3 atsevišķa daļa 22, apgādāta ar sevišķu svaru 23.

Tāds lāpsttu iekārtojums regulē turbinas darbibu vienkāršā veidā. Vējam pūsot ļoti stipri, lāpstas galvenā augšejā, kā ari apakšejā daļa tiek pasvērtas uz priekšu, kā tas ir parādīts 8.figurā, ar ko stipri samazinājas lāpstas aktivā virsma.

Visvienkāršākā izpildījumā turbina bez jebkādas svērteniskas ass starpniecības pārnes griešanas spēku ar iekārtotu uz ass l. ekscentra palīdzību uz kādu ūsurpu un turpu staigajošu stieni, ar kuru, piemēram, darbina sūknī.

Aizsargu 6 var izveidot cieši stāvoša rāmja veidā, kuru noliek uz saimniecības ēkas jumta un pēc vajadzibas pagriež pret vēju.

Svari 5 ir piestiprināti pie lāpstām ne stingri, bet grozāmi tā, ka tie var svārstīties neatkarīgi no lāpstām, ar ko tiek samazināta lāpstu svārstīšanās.

Patenta īpatnības.

1. Vēja turbina, īpatnīga ar to, ka tā sastāv no savā starpā zināmā lenķī uz līmeniskas ass iekārtotām, lāpstas turošām rokām, pie kurām lāpstas ir ierīkotas uz līmehiskām asīm un tiek turētas ar svaru palīdzību svērteniskā stāvoklī, tas ir, normali pret vēju, no kura tās, nonākdamas zināmā (pasivā) stāvoklī, ir aizsargātas ar aizsarga sienu, pie kam turbinas līmeniskās ass griešana tiek izmantota pazīstamā kārtā spēka radišanai.

2. Vēja turbina pēc 1.punkta, īpatnīga ar to, ka vērstā pret vēju aizsarga siena ir veidota ar asu šķautni.

3. Vēja turbina pēc 2.punkta, īpatnīga ar to, ka attiecīga priekšējās aizsarga sienas šķautne ir iekārtota tā, ka tā zem stipra vēja iespaida var padoties, ar to dodot ceļu vēja strāvai uz pasivā stāvoklī atrodamām lāpstām.

4. Vēja turbina pēc 1 no iepriekšējiem punktiem, īpatnīga ar to, ka lāpstas sastāv no divām izbīdamām daļām, tas ir, ir pārstādamas svērtenisko izmēru ziņā.

5. Vēja turbina pēc 1.-2.punktam vai 3.punktam, īpatnīga ar to, ka lāpstu apakšejā daļa ir ierīkota neatkarīgi no augšejās uz kopīgas ar to ass, pie kam abas daļas ir slodzētas ar svariem.

6. Vēja turbina pēc viena no iepriekšējiem punktiem, īpatnīga ar to, ka svari pie lāpstām piestiprināti grozāmi.

7. Vēja turbina pēc viena no iepriekšējiem punktiem, īpatnīga ar to, ka aizsarga siena ir iekārtota rāmja veidā ap pasivā stāvoklī atrodamām lāpstām un ir apgādāta ar sāniskiem turpinājumiem, kuriem ir astes loma un kuri nostāda tūrbinu virzienā pret vēju.

8. Vēja turbina pēc 1.līdz 6.punktam, īpatnīga ar to, ka aizsarga sienai ir rāmja veids, kurš tiek negrozami uzstādits.

Pieteicējs: Otto Trapans,

Rigā, Kurmanova ielā 20b, dz.21a.

Pieteicēja paraksts: Otto Trapans.



Pie Trapana piešeikuma no 15.6.1928g.

7

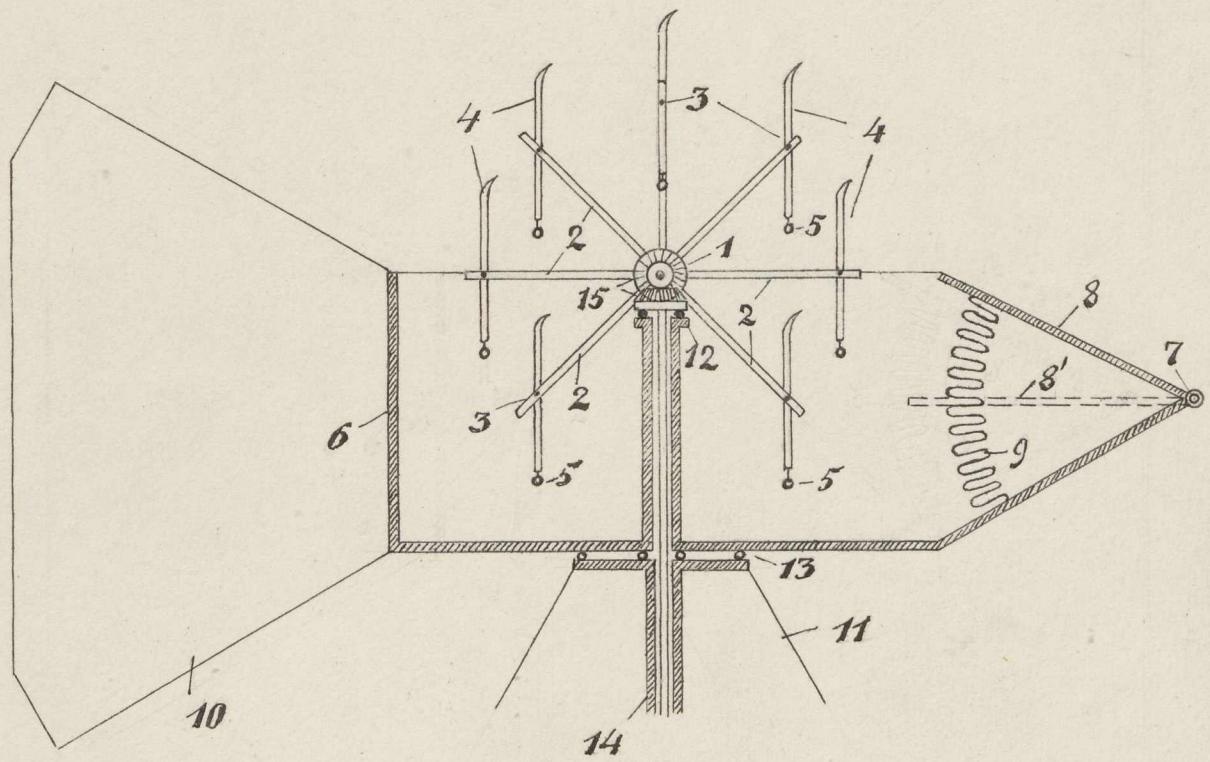


Fig. 1.

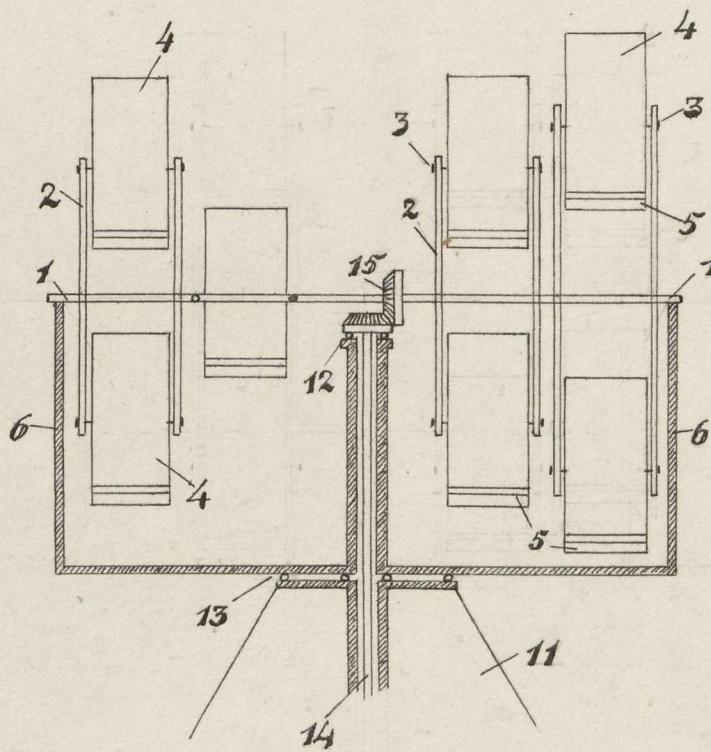


Fig. 2.

Prie Tarpavos prefektūros nuo 15. 6. 1928 g.

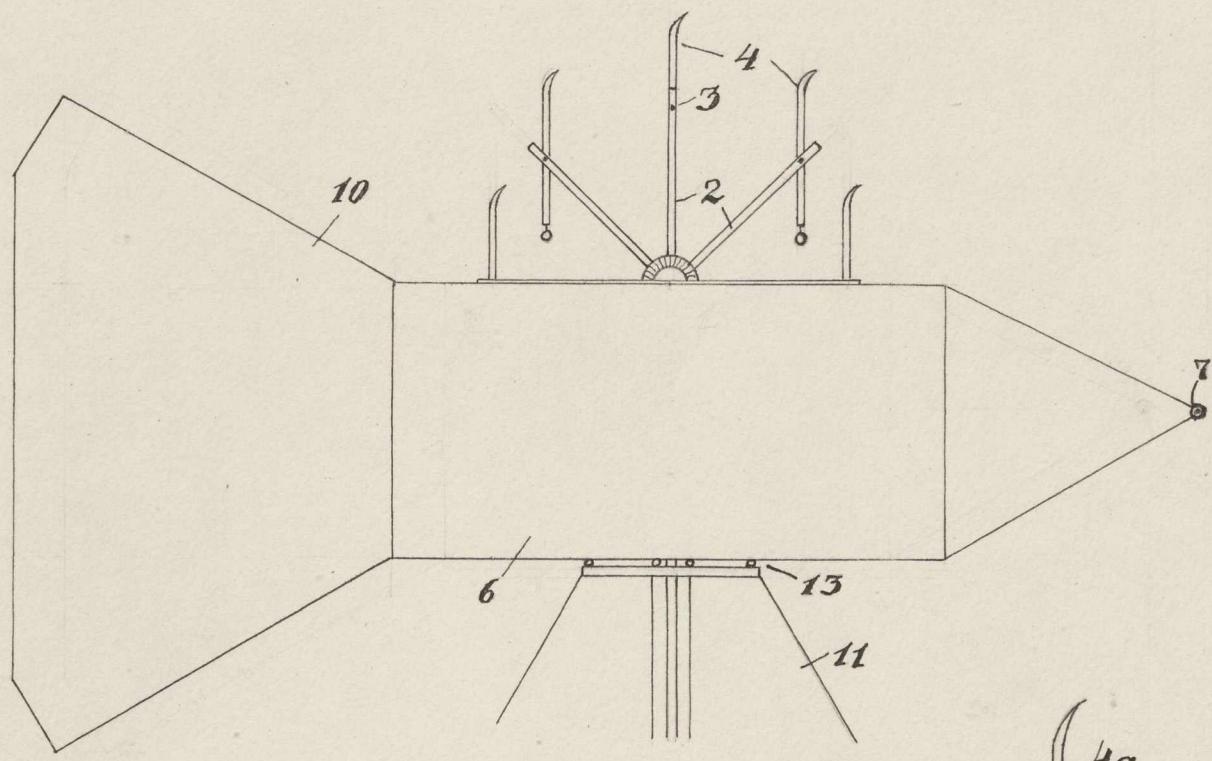


Fig. 3.

Fig. 5.

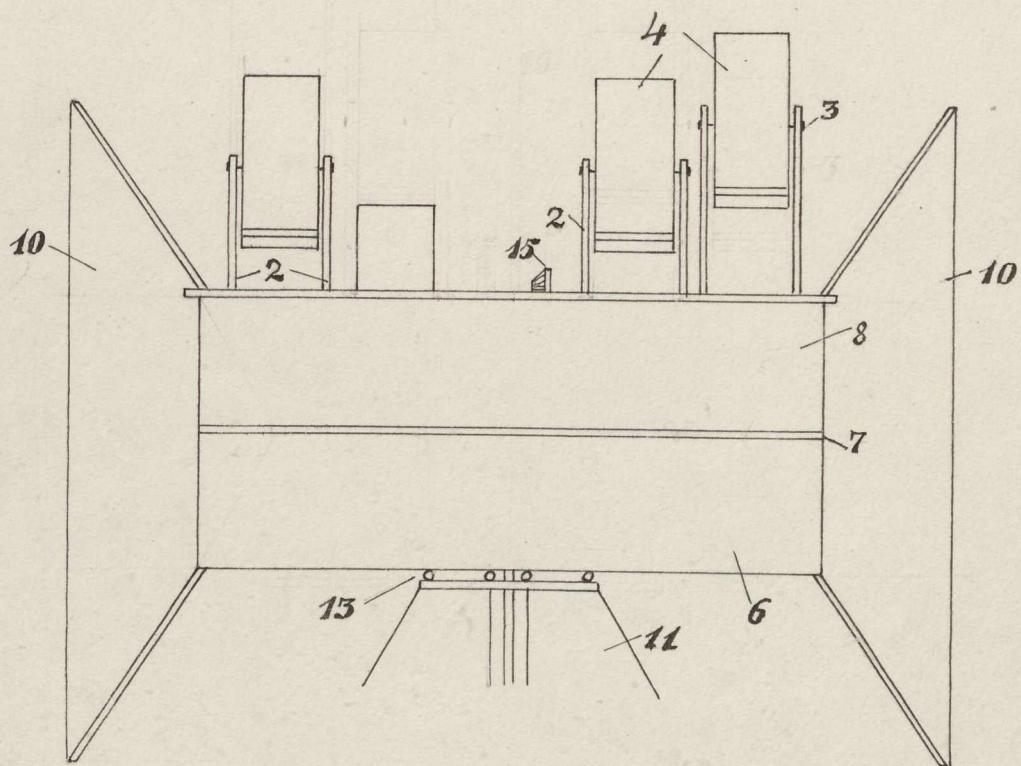
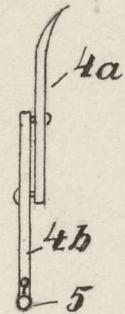


Fig. 4.

Die Trapana patentiert 20 15.6.1928 g.

9

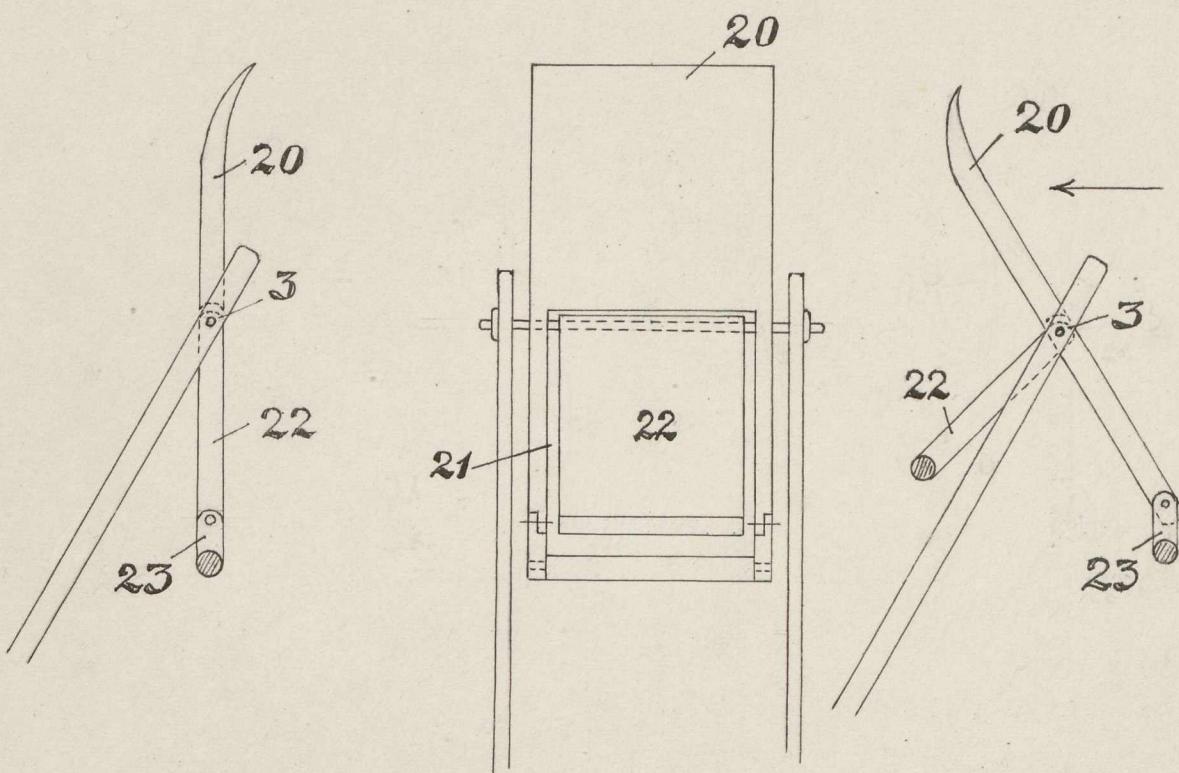


Fig. 6.

Fig. 7.

Fig. 8.

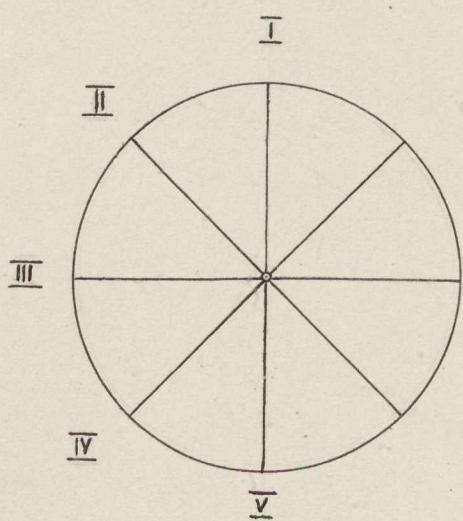


Fig. 9.